



PRESTAZIO ETA LAGUNTZEN KATALOGOA, GENERO-INDARKERIAREN EMAKUME BIKTIMENTZAT

Ondoren aurkeztuko da gure autonomia erkidegoko genero-indarkeriaren emakume biktimentzat dauden laguntza-baliabide, programa eta laguntzen zerrenda, hori dena Genero-indarkeriaren biktimei laguntzeko Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean dauden koordinazio-mekanismoei buruzko martxoaren 1eko 29/2011 Dekretuaren 7. artikulua dioenaren arabera; hauxe dio zehatz-mehatz: "Genero Indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritzak genero-indarkeriaren biktimentzako prestazio eta laguntzen katalogoa prestatu eta gaurkotuta izango du. Katalogo horretan Eusko Jaurlaritzako Zerbitzuen Katalogoan daudenak sartuko dira, Euskal Autonomia Erkidegoko Herri Administrazioaren organoek zuzenean kudeatuta baitaude, baita administrazioari lotutako beste erakunde batzuek kudeatutakoak ere."

1. BALIABIDE EKONOMIKOAK

Genero-indarkeriaren biktima diren emakumeak, edozein herritarrek bezala, prestazio ekonomikoak jaso ditzake, besteak beste, Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta (DBE), Gizarte Larrialdietarako Laguntzak (GLL), Gizarteratzeko Errenta Aktiboa (GEA), etab., betiere betetzen badituzte ezarritako betekizunak. Horietaz gain, badira beste laguntza ekonomiko batzuk, indarkeria mota hori jasaten duten emakumeentzat; esaterako:

1.1. 35/1995 Legea, abenduaren 11koa, Indarkeriazko eta sexu-askatasunaren aurkako delituen biktimei laguntza emateari buruzkoa

Diru-laguntza publikoen sistema ezartzen du Espainian gertatutako delitu mingarrien eta indarkeriazko delituen zuzeneko eta zeharkako biktimentzat; hau da, delitu horien ondorioz, heriotza edo gorputzeko lesio larriak nahiz osasun fisiko zein mentalean kalte larriak izan dituzten biktimentzat. Halaber, lege horretan zehaztutako laguntzen onuradun izango dira sexu-askatasunaren aurkako delituen biktimak, baita delitu horiek indarkeriarik gabe egiten direnean ere.

Laguntza horien onuradunak hauek izango dira, zuzeneko biktima gisa: delitua gertatu den unean espainiar nazionalitatea edo Europar Batasuneko beste estatu kide bateko nazionalitatea dutenak, edota, hala ez izan arren, eskuarki Espainian bizi direnak edo beren lurraldean espainiarrei ematen zaizkien laguntza analogoak aitortzen dituen beste estatu bateko nazionalitatea dutenak. Heriotza-kasuetan, zeharkako biktimei dagokienez, hauek jasoko dituzte laguntzak: hildakoaren ezkontidea, seme-alabak eta gurasoak, ekonomikoki hildakoaren mende bazeuden (betiere Legean araututako baldintzak betetzen badituzte).

Besteak beste, 35/95 Legeak zehazten du lesio larritzat zer hartu behar den; hau da, gorputzaren segurtasunari edo osasun fisiko nahiz mentalari kalte egiten dioten lesioak, eta lesio horiek izan dituen pertsona behin-behinean edo betirako ezgaitzen dutenak (gutxitasun iraunkortzat hartzeko gutxienez %33ko elbarritasun-maila izan behar da). Horrez gain, laguntzak ukatzeko edo mugatzeko kausak nahiz laguntza horiek delituek eragindako kalte-galeren indemnizazioak (epai bidez zehaztuak) jasotzearekin duten bateraezintasuna zehazten ditu, delituaren erruduna ordainezintasun-egoeran dagoela aitortu ezean; dena den, ezingo da inola ere bi kontzeptuen bidez epaian zehaztutako kopurua baino gehiago

jaso. Halaber, bateraezinak izango dira onuradunak seguru pribatuko sistema baten bidez legez jaso ditzakeen kopuruekin. Edonola ere, laguntzen zenbatekoak ezingo du gainditu, inola ere, epaian zehaztutako indemnizazioa.

Lege honetan aurreikusitako laguntzak Legean zehaztutako datan indarrean dagoen Lanbide arteko Gutxieneko Soldataren 40 eta 130 hileko soldaten artekoa da; zenbatekoa hainbat irizpideren arabera izango da, esaterako: biktimaren eta onuradunaren egoera ekonomikoa, ekonomikoki horien mende dauden pertsonak edota biktimaren itxurakeria- edo galera-maila.

Lege honen funtsezko bi alderdi azpimarratu behar dira:

- ❖ Biktimaren osasun mentalean kalteak eragin dituen sexu-askatasunaren aurkako delituei dagozkien laguntzen bidez kotasuna; hau da, biktimak bere kasa aukeratutako tratamendu terapeutikoa ordaintzea, nahiz eta jasandako kalteak behin-behineko ezgaitasuna eragin ez.
- ❖ Prozesu penalari amaiera emango dion behin betiko ebazpen judiziala eman aurretik behin-behineko laguntzak lortzeko aukera, betiere biktima edo haren onuradunak egoera ekonomiko eskasean gelditu direla egiaztatzen bada, behin gertaerak agintari eskumendunen aurrean salatu eta gero edo prozesu penala ofizioz jarraitzen denean; behin-behineko laguntza horiek ezin dira izan Legeak heriotza-kasuetarako, gorputzeko lesio larrietarako edo osasunean eragindako kalte larrietarako ezarritako gehienezko laguntza-kopuruaren % 80 baino gehiago.

Laguntza-eskaerak egiteko aukera baliogabe geratzen da delitu-ekintza gertatzen den datatik urtebetera; horrenbestez, bertan behera geldituko da hainbat egoeratan. Bestalde, Ekonomia eta Ogasun Ministerioari dagokio laguntza horiek izapidetzea eta ebaztea (ministerio horren web orriko "klase pasiboak" atala).

1.2. Genero-indarkeriaren biktimenezko laguntza ekonomikoak

Genero-indarkeriaren aurkako Babes osorako neurriei buruzko abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoaren 27. artikuluan aurreikusitako genero-indarkeriaren emakume-biktimei diru-laguntza emateko eta ordaintzeko prozedura ezartzen duen Herrizaingoko sailburuaren 2010eko martxoaren 3ko Aginduaren bidez diru-laguntza berezi batzuk arautzen dira. Horien asmoa da genero-indarkeriaren biktimari haxe erraztea: gutxieneko biziraupen-baliabide batzuk eta, horien bidez, erasotzailea utz dezakete eta bere kabuz bizitzen hasi, lanpostua lortu arte; horrek ere, gizarteratzen lagunduko die.

1/2004 Lege Organikoaren 27. artikuluan zehaztutako neurria da Lanbide arteko Gutxieneko Soldataren %75 baino errenta txikiagoa duten biktimentzat; hau da, horien adina, prestakuntza orokor edo espezializatuaren falta eta gizarte-baldintzak direla-eta, enplegu bat lortzeko zailtasun bereziak dituztenentzat.

Laguntza horietaz baliatzeko, bete beharreko eskakizunak hauek dira: laguntza hori lehenago jaso ez izana; genero-indarkeriaren biktima dela egiaztatzea; INEMeko enplegarritasun-txostena; EAEko edozein udalerritan errolatuta egotea eta Lanbide Arteko Gutxieneko Soldataren % 75 gainditzen duten errentak ez izatea, hil osoa hartuta.

Ordainketa bakarreko laguntza ekonomikoa da eta aldatu egiten da mendean adingabeak edota ezintasunen bat badituzte (% 33 baino gehiago).

Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritza ez da bultzatzera eta koordinatzera mugatzen diren funtzioak dituen organoa, baizik eta beste urrats bat eman da; hain zuzen, genero-indarkeriaren biktimei laguntzeari dagokionez Gobernuak dituen eskumenak kudeatzeko organotzat eratu da. Horri dagokionez, azpimarratu behar da laguntza ekonomiko horiek zuzendaritza honek zuzenean kudeatzen dituen baliabideak direla.

Guztira, 2010ean, 129 eskaera aurkeztu dituzte genero-indarkeriaren biktimei diren emakumeentzako laguntza ekonomikoetarako, (horietako lau 2009koak dira, ebatzi gabe zeuden eta). 129 eskaera horietatik 115 ebatzi dira (86 onartuta eta 29 ukatuta) eta 14 ebatzteke geratu dira.

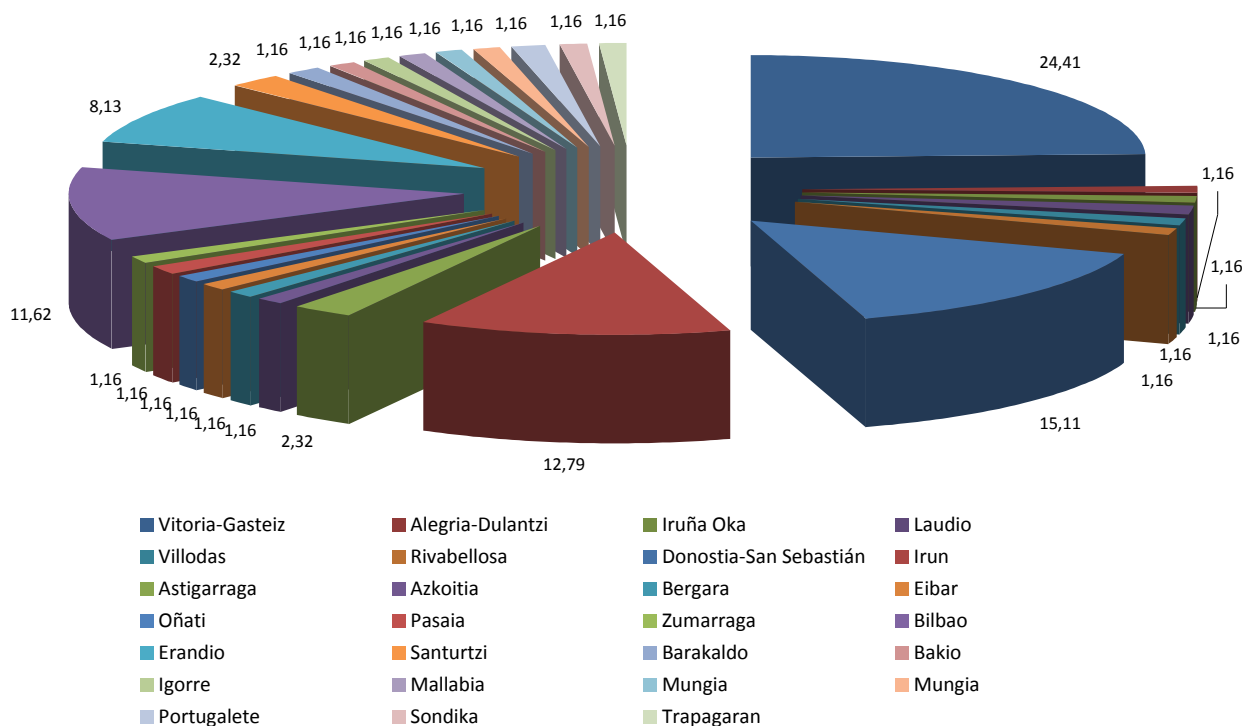
Azpimarratzekoa da 2010eko laguntzen aurrekontuan ezarritako hasierako kantitatea 2009rako ezarritakoaren antzekoa zela, hau da, 230.000 €. Hala ere, 2010eko aurrekontua birritan handitu eta gero, 2010eko ekainean 150.000 € eta 2010eko abenduan 75.000 €, genero-indarkeriaren biktimei, diru-laguntzen kontzeptuan, onartutako kantitatea, guztira, 452.412 €-koa izan da (aurrekontuaren % 99,43) 2009an, berriz, 139.191,33 € eman ziren.

Hau da 2010ean emandako 86 laguntzen lurralde-banaketa:

- Araba: guztira, 26 eskaera onartu dira; zenbatekoa: 145.692 €, gastu guztiaren % 32 izanik.
- Bizkaia: guztira, 27 eskaera onartu dira; zenbatekoa: 132.912 €, gastu guztiaren % 30 izanik.
- Gipuzkoa: guztira, 33 eskaera onartu dira; zenbatekoa: 173.808 €, gastu guztiaren % 38 izanik.

2010ean laguntza hori jaso duten emakumeen errolda-udalerriei dagokienez, horren banaketa jaso da 1. grafikoan eta, bertan ikus daitekeenez, hiru udalerrri nabarmendu dira gainerakoekin alderatuz: bi Gipuzkoan (Donostia eta Irun) eta Arabako hiriburua (Vitoria-Gasteiz). Bizkaian, berriz, azpimarratzekoak dira Bilbao eta Erandio, horietan erroldatutako emakumeei emandako diru laguntzen zenbateko osari dagokionez.

1. grafikoa. Genero-indarkeriaren biktime diren emakumeentzako laguntza ekonomikoak jaso dituzten emakumeen bizitokiko udalerriak (2010)



Iturria: Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritza

Diru-laguntzak emateko 29 eskaera horiek atzera botatzeko arrazoi juridikoak hauek izan dira, futsean: lehenengoa, Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritzak eskatutako dokumentazioa zuzendu gabe egotea (13 kasu); bigarrena, laguntza eskatzeko ezinbestekoak diren eskakizunen bat ez betetzea (12 kasu), eta, bukatzeko, jasotako Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta (lehen Oinarritzko Errenta) edo Gizarteratzeko Errenta Aktiboa bezalako laguntzekin duten bateraezintasuna (4 kasu).

2. EGOITZA-BALIABIDEAK

Gure erkidegoan, bi bizitegi-baliabide mota bereiz daitezke funtsean: batetik, berehalako harrera-zerbitzuak eta, bestetik, jarrera-etxeak/zentroak.

Hurrengo orrietan, lurralde bakoitzeko bizitegi-baliabideak aurkeztuko dira, bi kategoria horien arabera; hau da, berehalako harrera-zerbitzuak diren edota egonaldi ertaineko edo luzeko harrera-etxeak/zentroak diren aintzat hartuta.

2.1. Arabako egoitza-baliabideak

a) Berehalako harrera-zerbitzuak

- *Vitoria-Gasteizko udalaren berehalako harrera-zentroak*

Etxebizitza bakarra izan da 2010. urtean, genero-indarkeriaren biktima diren emakumeak berehala hartzeko erabili dena. Bertan hilabeteko egonaldia egiten da; aldi horretan, profesional espezializatuek biktimak hartu eta laguntzen dituzte, eta egoera bakoitzerako egokiak diren baliabideak eskura jartzen dizkiete. Bertara Oinarrizko Gizarte Zerbitzuaren eta Gizarte Larrialdietarako Udal Zerbitzuaren bidez iristen dira.

b) Arabako harrera-etxeak

- *Arabako Foru Aldundiaren harrera-etxeak*

Bi etxe dira eta guztira 10 plaza dituzte. Arabako nekazaritza-eremutik datozen eta genero-indarkerian biktima izan diren emakumeak eta horien mende edo ardurapean dauden pertsonak hartzeko baliabidea da. Etxean sartzean emakumeak laguntzarako gizarte- eta hezkuntza-programa bat onartu behar du. Laguntzarako programak etxetik irten eta gero jarraitzen du.

- *Amurrioko Udala*

Sei plazako pisua du genero-indarkeriaren biktima izan diren emakumeentzat eta horien mende edo ardurapean dauden pertsonentzat.

- *Laudioko udala*

Bost plazako etxea da eta bakarrik emakume biktimek eta beren ardurapean dauden pertsonak erabil dezakete.

- *Vitoria-Gasteizko udala*

Guztira sei etxe eta 33 plaza izan ditu 2010. urtean genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzat; etxe horietan Oinarrizko Gizarte Zerbitzuaren bidez sartzen da.

2.2. Bizkaiko bizitegi-baliabideak

a) Berehalako harrera-zerbitzuak

- *Bizkaiko Foru Aldundiaren Berehalako Harrera-zerbitzua*
Zerbitzu honi esker, berehalako erantzuna eman dakioke tratu txarren biktima den eta Bizkaian dagoen edozein emakumeri, bai eta bere seme-alabei edo bere ardurapean dauden beste pertsona batzuei ere, harrera-baliabideen premia dutenean. Hamabi plaza ditu eta lagun egiteko langileak daude 24 orduz; horiek, hain zuzen, biktimei harrera eta lagun egin, eta egoeraren aurrean esku hartzen dute. Zerbitzu horretara Ertzaintzaren bidez edo 112ra deituz iristen dira eta lurralde osoko biktimeneztat da.
- *Barakaldoko Udalaren Berehalako eta Urgentziazko Harrera-zerbitzua*
Barakaldok harrera eta arreta integraleko etxe bat du 2009. urteko maiatzetik. Berehalako eta Urgentziazko Harrera-zerbitzuak eta Arreta- eta egonaldi ertain eta luzeko Harrera-zerbitzu Integralak osatuta dago.
Berehalako eta urgentziazko Harrera-zerbitzua eguneko 24 orduetan erabil daiteke, urteko 365 egunetan. Harrera berehalakoa da eta premiak baloratzeko behar den denboran, betiere baliabiderik egokienera bideratu baino lehen.
- *Mungialdeko Partuergoaren Berehalako Harrera-zerbitzua*
Gizarte-zerbitzuen arloan Mungialdeko Partuergoa osatzen duten udalak hauek dira: Arrieta, Bakio, Fruiz, Gamiz-Fika, Laukiz, Meñaka eta Mungia. Partuergo honek Berehalako Harrera-zerbitzu 1 du, eta 6 plaza guztira. Dena den, esan behar da ez dela genero-indarkeriaren arloko harrera eskusiboko baliabidea. Egonaldia 7 egunekoa da, baina luza daiteke, betiere urgentziazko baliabidea dela kontuan hartuta.

b) Bizkaiko harrera-etxeak/zentroak

- *Bizkaiko Foru Aldundiaren egonaldi ertaineko eta luzeko harrera-zentroak*
Arreta osoa ematen duen bizitegi-zerbitzua da, tratu txarren biktima diren eta Bizkaian bizi diren emakumeentzat, bai bakarrik daudenentzat, bai ardurapean dituzten pertsonen lagundutakoentzat. 2003ko irailean ireki zuten eta lagun egiteko langileak egoten dira, 24 orduz. Egun, hogeita sei plaza ditu (gutxi gorabehera, honela banatuta: emakumeentzat 10 plaza eta 16 plaza horien ardurapeko seme-alaba eta pertsonentzat); bertara, Bizkaiko Foru Aldundiko Emakume eta Familien Zerbitzuaren bidez iristen dira.
- *Barakaldoko Udalaren Urgentziazko eta egonaldi ertain nahiz luzeko Zentro Integrala*
Barakaldoko Udalak Harrera eta Arreta Integraleko Etxea 2009. urtean ireki zuen, Berehalako eta Urgentziazko Harrera-zerbitzuak eta Arreta- eta egonaldi ertain eta luzeko Harrera-zerbitzu Integralak osatuta, biok etxe berean kokatuta daudela. Emakume biktimeneztako eta beren ardurapean dauden pertsonentzako baliabide eskusiboa da. Guztira 12 plaza ditu eta gehienez urtebeteko egonaldia onartzen da, baina luza daiteke.
- *Bilbaoko harrera-etxeak*
Une honetan, Bilbaon, bederatzi harrera-etxe daude genero-indarkeriaren biktima diren emakumeak hartzeko; eta honela daude banatuta: Berehalako edo egonaldi ertaineko/luzeko 7 harrera-etxe, berehalako harrera-zerbitzu gisa edo egonaldi

ertaineko/luzeko harrera-baliabide gisa funtzionatzen dutenak, eta guztira 20 gela dituzte eta gehienez 34/35 pertsona har ditzakete; 2 zubi-etxe, egonaldi ertaineko/luzeko etxeetan lehenago egon diren emakumeen autonomia indartzeko, etxebizitza eta enplegua bilatzea areagotuz, eta 4 gela dituzte eta guztira 8/10 pertsona har ditzakete.

▪ *Bizkaiko gainerako udalerrietako harrera-etxeak*

Jarraian, 1. taula sartu da, Bizkaiko lurraldean dauden harrera-pisu/etxe guztien zerrenda jasotzen duena. Horrek jasotzen ditu udalerrri eta mankomunitateen mendeko harrera-baliabideak, foru-zentroez gain eta, aurreko paragrafoan esan bezala, hiribideak (Bilbao) dituen bederatzi pisuez gain, pisu eta zentro horien mendeko entitatea eta plazen kopurua.

1. TAULA. Bizkaiko harrera-pisuak/zentroak, foru, udal eta mankomunitateen mendeko (2010)

ZENTROEN/ETXEEN JABETZA DUTEN ERAKUNDEAK	ZENTROEN/ETXEEN KOPURUA	Plazak
Bizkaiko Foru Aldundia	Urgentziazko harrera-zentro 1	12
	Egonaldi ertaineko/luzeko harrera-zentro 1	26
Amorebieta-Etxanoko udala	Harrera-etxe 1	5
Barakaldoko udala	Urgentziazko eta egonaldi ertain nahiz luzeko zentro integrala	12
Basauriko udala	2 harrera-etxe	10
Bilbaoko udala	9 (Berehalako harrerako edo egonaldi ertain nahiz luzeko 7 etxe, eta 2 zubi-etxe	45
Durangoko udala	Harrera-etxe 1	5
Ermuko udala	Harrera-etxe 1	5
Galdakaoko udala	Harrera-etxe 1	5
Santurtziko udala	Harrera-etxe 1	5
Sestaoko udala	Harrera-etxe 1	5
Busturialdeko herri-elkargoa	Harrera-etxe 1	5
Mungialdeko Partzuergoa	Berehalako harrera-zerbitzu 1	6
Guztira	Urgentziazko 3 harrera-zentro, egonaldi ertaineko/luzeko 2 zentro eta 19 pisu	146

*Iturria: Geuk egina, Bizkaiko Genero Indarkeriaren Behatokiaren datuak oinarri hartuta.
Gizartekintza Saila – Bizkaiko Foru Aldundia.*

2.3. Gipuzkoako bizitegi-baliabideak

a) Berehalako harrera-zerbitzuak

- *Urrats Larrialditarako Foru Aldundiko Harrera Zentroa*
Zentro honek hamabi plaza ditu (gehienez hemeretzi) eta lurralde osoa hartzen du, Donostia izan ezik; izan ere, azken horrek Gizarte Larrialdietarako Udal Zerbitzu propioa du. Zerbitzu hori Gizarte Larrialdietarako Foru Zerbitzuaren bidez eskura daiteke; urteko egun guztietan eguneko 24 orduetan egoten da eskura.
- *Donostiako udalaren berehalako harrera-zentroa*
Tratu txarren eta/edo sexu-indarkeriaren biktima diren emakumeen larrialdi-egoeretak Donostian dagoen harrera-zentroa da; bertan, hamalau plaza daude, eta, gehienez ere, 30 eguneko egonaldiak egin daitezke. Bertara, zerbitzu hauen bidez iritsi daitezke emakumeak: Tratu Txarren eta Indarkeriaren Biktimen Larrialdietarako Udal Zerbitzua, Ertzaintza eta Udaltzaingoa. Urteko 365 egunetan, eguneko 24 orduetan, profesionalak bertan izaten dira lanean.

b) Gipuzkoako harrera-etxeak

Bukatzeko, 2. taulak jasotzen du Gipuzkoako Lurralde Historikoari dagokion informazioa: pisuen kopurua, horien jabetza duten erakundeak eta deskribapen txikia; Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritzak lortu duen informazioaren arabera, pisu horien mendeko entitateekin elkarriketatu eta gero.

2. TAULA: Gipuzkoako harrera-etxeak (2010)

ERAKUNDEAK	PISU-KOP.	DESKRIBAPENA
Andoingo udala	1	Gehienez ere hiru hilabeteko egonaldia egin daiteke bertan, nahiz eta luzatzeko aukera dagoen. Orain arte erabiltzen zen etxearen orde besta bi txiki ezarri dira, egokigarritasun-arrazoiak direla-eta; horiek bata bestearen ondoan daude.
Arrasateko udala	1	Udaleko pisuak, erabilera anitzekoak emakumeentzat.
Asteasu udala	1	Gehienez ere hiru hilabeteko egonaldia egin daiteke bertan, nahiz eta luzatzeko aukera dagoen.
Azpeitiko udala	1	Erabilera anitzeko etxea da; bertan, gizarte-larrialdiko gertaerak artatzen dituzte, ez eskusiboki genero-indarkeriaren biktimak. Gehienez era, lau hileko egonaldia dute.
Beasaingo udala	1	Erabilera anitzeko etxea. Gehienez ere, 3 hilabeteko egonaldia egin daiteke bertan, guraso bakarrek familietan salbu, horiek ez baitute zehaztutako mugarik.
Donostiako udala	5	Gutxi gorabehera 25 plaza. Gehienez ere, hiru hilabeteko egonaldia dute, luza daitezkeena dagokion balorazioa egin eta gero.
Eibarko udala	1	Udal-harrerako babes-etxea da eta hiru logela ditu. Udal-baliabide bat izan arren, Debabarrena eskualde osoko emakumeak hartzen dituzte bertan (Deba, Mutriku, Mendaro, Elgoibar, Sorluze eta Eibar); gainera, probintziako gainerako udalerriek ere lekua eskatzeko aukera izango dute. Gehienez ere, 4 hilabeteko egonaldia dute.
Hernaniko udala	1	----
Irungo udala	1	Erabilera anitzeko harrera-etxea; bertan, gizarte-larrialdiko gertaerak artatzen dituzte, ez eskusiboki genero-indarkeriaren biktimak.
Pasaia udala	1	Erabilera anitzeko pisua da, emakumeentzat, berriztatu dena eta irekitzeko zain dagoena.
Tolosako udala	2	Erabilera anitzeko harrera-etxea; bertan, gizarte-larrialdiko gertaerak artatzen dituzte, ez eskusiboki genero-indarkeriaren biktimak.
Usurbilgo udala	1	Erabilera anitzeko baliabidea da; bi pisu daude eta, guztira, 10 plaza. Larrialdi egoerako pertsonak hartzen ditu (genero-indarkeria, bizikidetzarazoak, suteak, uholdeak, etab.). Gehienez ere, hiru hilabeteko egonaldia egin daiteke bertan.
Zarauzko udala	1	Gaur egun, gehienez ere, hiru hilabeteko egonaldia dute, eta beste sei hilabetez luzatzeko aukera dago. Une honetan, beste dekretu bat onartzeko zain daude, egonaldiaren gehieneko iraupenak lau hilabetera luzatuko duena, denbora-mugarik gabe luzatzeko aukerarekin. Etxean lau logela daude, eta, gehienez ere, zortzi pertsona edo lau bizikidetz-unitate egon daitezke bertan.
GUZTIRA	18	HARRERA-ETXE GIPUZKOAKO LURRALDE HISTORIKOAN

Iturria: Genero-indarkeriaren Biktimei Laguntzeko Zuzendaritza

3. PROGRAMA ESPEZIFIKOAK

3.1 Aholkularitza juridikoa

Hiru lurralde historikoetan ematen dituzten arreta juridikoko doako zerbitzuen helburua da tratatu txarren edo sexu-erasoen biktima izan diren pertsonen egindako kontsultei erantzutea eta, beharrezkoa izanez gero, prozesu judizialean esku-hartzea.

Arabako, zerbitzu horiek Vitoria-Gasteizen, Laudion eta Amurrioren ematen dira, Arabako Foru Aldundiak eta Vitoria-Gasteizko udalak kontratatutako kabinete pribatu baten bidez.

Bizkaian, Bizkaiko Foru Aldundiak familia-eskubideei nahiz tratatu txarren eta/edo sexu-erasoen egoerei buruzko aholkularitza juridikoaren zerbitzua ematen du; biztanleria guztiarentzat bada ere, batez ere, emakumeek erabiltzen dute. Gainera, lurraldeko zenbait udalek aholkularitza juridikoaren zerbitzu propioa dute.

Azkenik, Gipuzkoan, zenbait udalek prozesu aurreko aholkularitza juridikoaren zerbitzuak ere ematen dituzte.

3.2. Laguntza psikologikoa

EAE guztian, laguntza psikologikoaren askotariko programak daude, biktimei genero-indarkeriaren ondorioz sortutako nahaste psikologiko larriak gainditzeko laguntzeko; horiek modu autonomoan antolatzen dira lurralde historiko bakoitzean.

Arabako, Vitoria-Gasteizen eta Laudion kanpo-esleipenaren bidez ematen da, aholkularitza juridikoaren zerbitzuaren modu berean, eta Arabako Foru Aldundiaren eta Vitoria-Gasteizko udalaren artean sinatutako hitzarmenetan dago oinarrituta.

Segidan, 3. taula ezarri da eta bertan jaso dira laguntza psikologikoaren programa horrek Araban 2009an izandako datuak.

3. TAULA: Genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei eta adingabekoei laguntza psikologikoa emateko Arabako zerbitzu espezializatuak (2010)

LAGUNTZA PSIKOLOGIKOA	KOPURUA
Lagundutako emakumeak	426
Lagundutako adingabekoak	61
Lehen aldiz artatu diren pertsonen kopurua	286

Iturria: geuk egina, Arabako Foru Aldundiak emandako datuak oinarri hartuta.

Bizkaian, zerbitzu hori Bizkaiko Foru Aldundiaren mende dago, eta Bilbaon, Markinan eta Zallan ematen dute. Zerbitzua hainbat programaren bidez garatzen da (4. taula), artatutako taldeen eta horiek dituzten arazoaren arabera; hots:

- Familiako indarkeria-kasuetarako eta sexu-erasoen biktima helduentzako programa klinikoa.
- Familian bertan edo kanpoan tratatu txarren eta/edo sexu-erasoen biktima diren adingabeentzako programa klinikoa.

4. TAULA: Tratu txarrak eta sexu-erasoak gertatzen direnean, familian esku hartuz laguntza psikologikoa emateko Bizkaiko programa (2010)

PROGRAMAK	Lagundutako emakume biktimak		
	2010eko paziente berriak	2010/01/01ean tratamenduan zeuden pazienteak	GUZTIRA
Familiako indarkeria-kasuetarako eta sexu-erasoen biktima helduentzako programa klinikoa	390	318	708
Tratu txarren biktimak	366	304	670
Sexu-erasoen biktimak	24	14	38
Familian bertan edo kanpoan tratu txarren eta/edo sexu-erasoen biktima diren adingabeentzako programa klinikoa	24	22	46
LAGUNDUTAKO EMAKUME BIKTIMAK GUZTIRA	414	340	754

Iturria: geuk egina, Bizkaiko Foru Aldundiak emandako datuak oinarri hartuta.

4. taulako datuei gaineratu behar zaie psikologikoki lagundutako zeharkako biktima-kopurua (familiakoak) ere. Guztira, 2010ean, 54 pertsona dira, gehienak emakumeak (% 91) eta honela banatu dira: 31 kasu berri eta 2010eko urtarrilaren 1ean tratamenduan zeuden 23.

Familiako indarkeria-kasuetarako eta sexu-erasoen biktima helduentzako programa klinikoa zuzenduta dago, batetik, etxeko indarkeriaren edota sexu-erasoen biktimak dituzten ondorio psikologikoak gainditzeari; eta, bestetik, esku-hartze espezifikoan, tratu txarrak edota abusuzko sexu-jarrerak eragiten dituzten pertsoneri; horien lehentasunezko helburua da, beste batzuen artean, jokabide horiek desagerrarazteko bulkadak kontrolatzea eta errotik desagerraraztea. Eremu horretan, 2010ean, 89 pertsonari eman zaie laguntza; horietako % 92 gizonetakoak izan dira eta % 8 emakumeetakoak, 7 guztira; horietako 5 kasu berriak dira eta 2010eko urtarrilaren 1etik, jadanik, tratamenduan zeuden 2.

Lurralde horretan, gainera, **Familian esku hartzeko programa** du Bizkaiko Foru Aldundiak, **etxean emakumeen aurka egiten den indarkerian espezializatua**; programa hori bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako indarkeriaren biktima diren eta erasotzailea bizi den etxean jarraitzen duten edo itzuli diren emakumeentzat da, edota erasotzailearekin bizi ez bada ere, berriz ere berarekin bizitzeko arrisku handian dauden emakumeentzat, tratu txarren lehengo egoerara bueltatuz, bai eta familia-unitate horiekin bizi diren adingabeentzat ere.

Amaitzeko, Gipuzkoako Lurralde Historikoari dagokionez, Gipuzkoako Foru Aldundiak eta Gipuzkoako Psikologoaren Kolegio Ofizialak sinatutako hitzarmenaren bidez ematen dute zerbitzu hori eta 15 udalerritan du eragina: Donostia, Irun, Andoain, Arrasate, Azpeitia, Beasain, Bergara, Eibar, Erretera, Hernani, Ordizia, Pasaia, Tolosa, Urretxu eta Zarautz. Lurralde honetan, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen bidez soilik erabil daiteke zerbitzu hori.

Segidan dagoen taulan (5. taula), etxean tratu txarrak eta sexu-erasoak jasaten dituzten emakumeei laguntza psikologikoa emateko Gipuzkoako Foru Aldundiaren programaren bidez artatu den biktima-kopurua jaso da.

5. TAULA: Laguntza psikologikoa emateko Gipuzkoako programak (2010)

2010eko PAZIENTE BERRIAK INDARKERIA-MOTAREN ARABERA	Lagundutako emakume biktimak
Etxeko tratu txarrak	1066
Sexu-erasoa	90
LAGUNDUTAKO EMAKUME BIKTIMAK GUZTIRA (KASU BERRIAK)	1156

Iturria: Geuk egina, Gipuzkoako Foru Aldundiak emandako datuak oinarri hartuta.

4. BESTE BALIABIDE ETA PROGRAMA BATZUK

4.1. Abokatu-laguntzako ofiziozko txanda

Jada, funtzionamenduan diren aholkularitza juridikoaren zerbitzuak osatzeko, Eusko Jaurlaritzako Justizia eta Herri Administrazio Sailak, Legelarien Euskal Kontseiluarekin batera, Erkidegoko abokatu-elkargo guztietan ofiziozko txanda espezifikoa sortzea sustatu du, genero-indarkeriaren biktimei berehalako abokatu-laguntza integrala eta espezializatua emateko.

Laguntza hori ofiziozko txanda espezifikoko profesionalek ematen dute eta doakoa da, jarduera hauei dagokienez:

- Hala dagokionean, salaketa jarri eta babes-agindua eskatu aurretik ematen den aurrez aurreko aholkularitza-zerbitzua.
- Salaketa jartzeko eta babes-agindua eskatzeko abokatu-laguntza.
- Babes-agindua hartzeko agerraldian abokatu-laguntza, hala badagokio, bai eta epaiketa azkarrean ere, baldin eta agerraldian bertan edo hurrengo egunetan egiten bada.

4.2. Biktimari Laguntzeko Zerbitzuak

Zerbitzu horiek, halaber, Eusko Jaurlaritzako Justizia eta Herri Administrazio Sailaren mende egon dira eta, fisikoki, Gasteizko, Bilbaoko, Barakaldoko eta Donostiako epaitegietan daude.

Hala ere, 2011ko urtarrilaren 1etik, Biktimari Laguntzeko Zerbitzuak, genero-indarkeriaren edozein adierazpenaren biktimei dagokionez, Eusko Jaurlaritzako Herrizaingo Saileko Genero-indarkeriaren Biktimak Laguntzeko Zuzendaritzak kudeatuko ditu eta horren mende geratuko dira, zuzenean.

Biktimei laguntzeko zerbitzuen xedea da edozein delitu-motaren biktimei laguntza juridikoa, psikologikoa eta soziala ematea (hau da, genero-indarkeriaren biktimez gain, baita bestelako delituen biktimei ere), sor daitezkeen prozedura polizial eta judizialetan.

Biktimari Laguntzeko Zerbitzuek prestazio hauek eskaintzen dituzte:

- Biktimei informazioa ematea dituzten eskubideei eta lege-prozedurei buruz: erantzukizun zibila, doako laguntza juridikoa, ekintza penalak, laguntza ekonomikoak, gizarte-baliabideak...
- Hasierako laguntza zehatza ematea: egin beharreko tramiteak ondo egin direla egiaztatzea, kautela-neurriak, arazoari buruzko informazio espezifikoa, sare sozio-sanitariora bideratzea, familiarekiko harremana, etab.
- Laguntza jarraitua ematea: etengabeko informazioa, bilakaeraren jarraipena, laguntza psikologikoa, gizarte-baliabideetara bideratzea, epaiketetara eta deklarazioetara laguntzea, etab.
- Banakako eta gizarteko baliabideak abian jartzea.
- Babes-agindua duten biktimei laguntzea.

Iaz, BLZko bulegoetan, 1.482 pertsona atenditu ziren, genero-indarkeriaren adierazpen guztiekin lotuta: gutxi gorabehera, lagundutako erabiltzaileen % 62 bikotekideak edo bikotekide ohiak eragindako zuzeneko edo zeharkako biktimak ziren (911 erabiltzaile), % 30 familia barruko genero-indarkeriaren zuzeneko edo zeharkako biktimak ziren (448) eta gainerako % 8 sexu-askatasunaren kontrako delituen zuzeneko edo zeharkako biktimei dagokie.

➤ **Bikotekide edo bikotekide ohiaren indarkeriagatik artatu diren erabiltzaileak**

Aipagarria da 911 pertsona horiek gehienak genero-indarkeriaren zuzeneko biktimatzat hartu direla (881 - % 97) eta gainerakoak (% 3 - 30 lagun) genero-indarkeriaren zeharkako biktimak direla (biktimaren senideak edo hurbilekoak, zerbitzura hurbiltzen baitira laguntza eske).

➤ **Familia barruko indarkeriagatik artatu diren erabiltzaileak**

Genero-indarkeria mota horri lotuta, 448 laguni eman zitzaion laguntza, funtsean, indarkeria mota horren zuzeneko biktimak dira emakume horiek. Gainerakoak (% 6) zuzeneko biktimak dira.

➤ **Sexu-askatasunaren kontrako delituengatik artatu diren erabiltzaileak**

Sexu-askatasunaren kontrako delituekin lotuta, 2010ean, BLZk 123 laguni eman zion laguntza; hots, kasuen % 68 zuzeneko biktimatzat hartutako emakumeak ziren eta gainerako % 32 genero-indarkeriaren adierazpen zehatz honen zeharkako biktimak (gizonezko eta emakumezkoak) ziren. Laguntza eskatzea eragin zuen delitua bera kontuan hartuz (6. taula), banaketa hau adieraz dezakegu: lagundutako pertsonen % 56 hurbildu ziren zerbitzu horretara "sexu-erasoa" izeneko delituagatik, % 36 sexu-abusuengatik, % 4 sexu-jazarpenagatik, % 1,6 exhibizionismo eta sexu-probokazioagatik, eta % 2,4 prostituzio eta adingabeen galbideratzeagatik.

6. TAULA. Zuzeneko eta zeharkako biktimak, sexu-askatasunaren kontrako delituengatik BLZn (2010)

Sexu-askatasunaren kontrako delituen biktimak	ZUZENA	ZEHARKAKOA		GUZTIRA
	E	E	G	
Sexu-erasoak	53	13	3	69
Sexu-abusuak	25	15	4	44
Sexu-jazarpena	5	-	-	5
Exhibizionismoa eta sexu-probokazioa	-	2	-	2
Prostituzioa eta adingabeen galbideratzea	1	2	-	3
Guztira	84	32	7	123

Iturria: Biktimari Laguntzeko Zerbitzua - GIBLZ

4.3. Etxebizitza alorreko laguntzak

Etxebizitza eta Gizarte Gaien Sailak Agindu bat eman zuen 2006ko urriaren 4an, genero-indarkeriaren biktimak diren emakumeentzat¹ etxebizitza-arloko ekintza positiboko neurriak buruzkoa; abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoaren —genero-indarkeriaren aurkako babes integraleko neurriak buruzkoa— 1. artikuluan jarraiki, Agindu honen aplikazio-eremuan sartzen dira indarkeriaren biktimak diren emakumeak, betiere haien bikotekideak edo bikotekide izandakoak edo antzeko afektibitate-loturak izan dituztenek —elkarrekin zertan bizi gabe— gauzatu badute indarkeria emakume horien aurkako, diskriminazioaren, desoreka-egoeraren eta gizonek emakumeengan duten botere-harremanaren adierazpen gisa.

Agindu horrek ekintza positiboak bi neurri ezarri zituen emakume horientzat:

- Tratu txarrak jasan dituzten emakumeentzat kupo berezia sortzea, alokairu-erregimeneko Babes Ofizialeko Etxebizitzaren zozketarako.
- Alokairu-erregimeneko etxeak zuzenean esleitzea, egoera larrietan eta salbuespenekoetan; eta egoera hori honen arabera baloratuko da: Eskatzailea izatea udaleko edo foru-aldundiko harrera-etxeen/zentroen erabiltzailea, bere egonaldi-denbora eta bertan jarraitzeko aukerak amaitu eta gero; denboraldi batean etxea bilatzen aritu arren lortu ez izana; eta etxean hartuko duen gizarte-saririk edo familiakorik ez izatea.

Era berean, Agindu horren 7.4. artikuluan beste neurri bat ezarri da, abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoaren —Genero-indarkeriaren aurkako babes integraleko neurriak buruzkoa— 64. artikuluan xedatutakoari jarraiki; hau da, eskatzailea jabekidea den etxebizitzaren erabilera trukatzeko aukerarekin lotura handiagoa duen neurria, epaileak horretarako baimena eman duen kasuetan². Beraz, Lege Organikoan xedatutako neurria da eta, horren bidez, epaileek salbuespenezko ahalmena izango dute erabaki hori hartzeko prozedura judizialen baitan; orain arte, gure erkidegoan ez da horrelakorik gertatu.

2010. urteari dagokionez, hurrengo lerroetan jaso dira ekintza positiboko bi neurri horietako bakoitzari buruzko datuak.

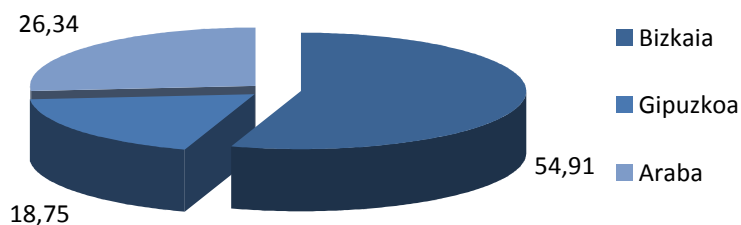
a) *Tratu txarrak jasan dituzten emakumeentzako kupo berezia*

Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio Sailaren Etxebide Zerbitzuak emandako datuen arabera, genero-indarkeriaren biktimak direla egiaztatu duten emakumeen 224 espediente daude; horiek parte hartzen ari dira alokairu-erregimeneko etxebizitza-esleipenen prozeduretan. Segidan, grafikoa bat egin da, 224 espediente horien lurralde-banaketa adierazteko.

¹ EHAA, 2006ko urriaren 11

² Genero-indarkeriaren aurkako babes integraleko neurriak buruzko abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoaren 64. artikuluan jasotzen ditu besteak beste etxebizitzatik irteteko, etxebizitzatik urruntzeko edo komunikazioak eteteko neurriak: "Epaileak, salbuespenez, baimendu ahal izango du babestutako pertsonak hitzarmena egitea, agentzia batekin edo, egon dagoen tokian, sozietate publiko batekin, horrek bere jardueren artean etxebizitza-errentamenduak baditu; hitzarmen horren bidez trukatzeko da euren jabekidetzako familia-etxebizitzari erabiltzeko erabilera beste etxebizitza baten erabilerarengatik, zehaztutako aldiak eta baldintzetan."

2. grafikoa. Genero-indarkeriaren biktima diren eta alokairu-erregimeneko etxebizitza-esleipenen prozeduretan aktibo dauden emakumeen espedienteak, lurralde historikoen arabera (2010)

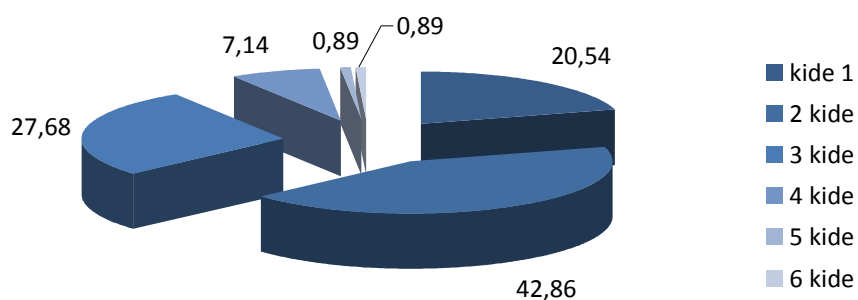


Iturria: geuk egina, Etxebizitza, Herri Lanak eta Garraio Sailak emandako datuak oinarri hartuta

Grafikoan ikus daitekeen bezala, espediente gehienak Bizkaikoak dira (123), atzetik, oso urrunetik Arabakoak (59) eta Gipuzkoakoak (42), 2009ko datuekin alderatuz gero tartea txikiagoa dela ikusi bada ere.

Bizikidetza-unitateko kide-kopuruari dagokionez, 3. grafikoan egindako eskaeren banaketa adierazi da; bertan ikus daitekeenez, kasu gehienak (% 74,54) bi edo hiru kidek osatutako bizikidetza-unitateei dagozkien espedienteak dira.

3. grafikoa. Genero-indarkeriaren biktima diren eta alokairu-erregimeneko etxebizitza-esleipenen prozeduran aktibo dauden emakumeen espedienteak, bizikidetza-unitateko kide-kopuruaren arabera (2010)



Iturria: Geuk egina, Etxebizitza, Herri Lanak eta Garraio Sailak emandako datuak oinarri hartuta

Bestalde, azpimarratu behar da Etxebiden izena emateko eskabide bakar bat ere ez dela atzera botatzen genero-indarkeriaren biktima ez izateagatik. Genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzat etxebizitza-arloko ekintza positiboko neurriei buruzko 2006ko urriaren 4ko

Aginduaren 3. artikuluan zehaztutako baldintza egiaztatzen ez bada, emakumeek dagokien kupoa hartuko dute parte.

Gogorarazi behar da, halaber, kupo espezifiko batean parte hartzeko aukerak alokairu-erregimeneko prozeduretarako soilik balio duela; beraz, eskatzaileek etxea erosketa-erregimenean eskatuz gero, dagokien kupoa sartuko dira (35 urtez azpikoak, banandutako emakumeak, desgaitasunen bat dutenak...).

Gainera, azpimarratu behar da genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei dagozkien 224 espediente horiek guztiak salbuetsi egin direla, oro har, baldintza hauek betetzetik:

- Batetik, gutxieneko diru-sarreraren baldintza, martxoaren 4ko 39/2008 Dekretuaren —Babes publikoko etxebizitzaren araubide juridikoari eta etxebizitzaren eta lurzoruen inguruko finantza-neurriei buruzkoa— 19. artikulua amaieran eta 2006ko urriaren 4ko Aginduaren (aurrez aipatua) 7.3. artikuluan xedatutakoari jarraiki. Horrela, beraz, edozein kupotan sar daiteke aldezturik diru-sarrerak egiaztatu beharrik gabe, hau da, 0 eurotik hasita.
- Eta bestetik, parte hartu nahi den edozein udalerritan erroldatuta egoteko baldintza, genero-indarkeriaren biktima diren emakumeentzat etxebizitza-arloko ekintza positiboko neurriei buruzko Aginduaren 7.3. artikuluan (aurrez aipatua) xedatutakoari jarraiki.

Amaitzeko, 2010. ekitaldiko prozedura arruntetan (hau da, etxebizitzaren zozketan) sartu diren 224 espedienteetatik 19 emakume izan dira esleipendunak; hau da, espediente guztien % 8,48 baino ez (aurreko urtean, berriz, % 4).

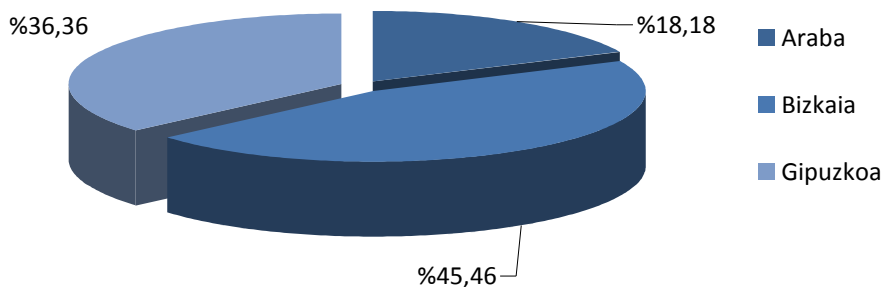
Nolanahi ere, adierazi behar da zenbait emakumek ekitaldi horretan zozketarik egin ez den udalerrietan eskatu dutela etxebizitza; badira, halaber, etxea erosketa-erregimenean eskatu dutenak ere eta, beraz, horiek dagokien kupoa hartuko dute parte.

Genero-indarkeriaren biktima zirela egiaztatu zuten 153 emakumeren espedienteak izapidetu ziren 2009an eta errentan hartzeko etxebizitzak esleitzeko prozeduretan parte hartu zuten.

b) Alokairu-erregimeneko etxebizitzaren zuzeneko esleipenak

Etxebizitzak zuzenean esleitzeko aukera izateko eskabide-kopurua 15 izan da. Oraindik ere, lau espediente dago erabaki gabe, agiriaren bat falta baitaie (4. grafikoa).

4. grafikoa. Alokairu-erregimeneko etxebizitzaren zuzeneko esleipenak, lurralde historikoen arabera (2010)



Iturria: Geuk egina, Etxebizitza, Herri Lanak eta Garraio Sailak emandako datuak oinarri hartuta

Alokairu-erregimeneko etxebizitzaren zuzeneko esleipen-prozeduretan (Tratu txarrak jasan dituzten emakumeentzako kupo bereziaren bidez) parte hartu duten eta genero-indarkeriaren biktima diren emakumeen espedienteekin gertatu bezala, zuzeneko esleipen orokorretan ere (neurri handiagoan, gainera) esleipen gehienak Bizkaian egin dira; atzetik datoz Araba eta Gipuzkoa.

Eskaera egin duten instituzioei dagokienez, 7. taulan jaso da horien banaketa.

7. TAULA: Zuzeneko esleipen-neurria eskatu duten instituzioak (2010)

INSTITUZIO ESKATZAILEAK	ESKAERA-KOPURUA
Vitoria-Gasteizko udala	2
Bizkaiko Foru Aldundia	1
Bilbaoko udala	3
Barakaldoko udala	1
Donostiako Udala	2
Bergarako udala	2
GUZTIRA	11

Iturria: Geuk egina, Etxebizitza, Herri Lanak eta Garraio Sailak emandako datuak oinarri hartuta

Segidan, 8. taula aurkeztuko dugu; horrek jasotzen ditu neurri horren onuradun izan diren eta, beraz, zuzenean alokairu-erregimeneko etxea esleitu zaien emakumeen ezaugarri soziodemografiko nagusiak (nazionalitatea, adina, egoera zibila eta bizikidetz-unitateko kideak).

8. TAULA: Zuzeneko esleipenaren onuradun diren emakumeen ezaugarri soziodemografikoak (2010)

EZAUGARRI SOZIODEMOGRAFIKOAK	EMAKUME-KOPURUA
NAZIONALITATEA	11
Espainiarra	6
Atzerritarra:	5
Latinoamerikarra	3
Afrikarra	2
Europarra	0
EGOERA ZIBILA:	11
Ezkongabea	4

EZAUGARRI SOZIODEMOGRAFIKOAK	EMAKUME-KOPURUA
Ezkondua (banantze- edo dibortzio-demanda ezarrita)	1
Banandua	2
Dibortziatua	4
ADINA:	11
18 urte baino gutxiago	0
18-30	4
31-40	4
41-50	2
51-60	1
60 baino gehiago	0
BIZIKIDETZA-UNITATEA:	11
Kide bat	2
2 kide	6
3 kide	3
4 kide	0
5 kide	0

Iturria: Geuk egina, Etxebizitza, Herri Lanak eta Garraio Sailak emandako datuak oinarri hartuta

Naziotasunari dagokionez, neurri horren onuradunen % 50 ea espainiarrak dira eta gainerako % 50 atzerritarrak.

Bestalde, egoera zibilari dagokionez, azpimarratu behar da zuzeneko esleipenaren onuradun izan diren emakume horien ea % 70 bananduta, dibortziatuta daudela edo banantze-izapideak egiten ari direla, eta gainerako % 30 baina zerbait gehiago ezkongabeak direla.

Adinari dagokionez, laguntza horren onuradun diren emakumeen % 36, gutxi gorabehera, 31-40 adin-tartekoa da; % 18 41-50 adin-tartekoa; % 9 51-60 adin-tartekoa; eta, bukatzeko, % 36 18-30 adin-tartekoa.

Bizikidetza-unitateari dagokionez, alokairu-erregimeneko etxea zuzenean esleitu zaien onuradunen % 18 bakarrik bizi diren emakumeak dira, kasuen % 54 seme-alaba bakarra duten emakumeak dira eta, kasuen % 28 bi edo hiru seme-alaba dituzten emakumeak dira.

Amaitzeko, zuzeneko esleipenei dagokienez, adierazi behar da etxe horien eskaerak dagokien diputazioak, emakumeak bizi diren udalerrietako alkatetzek edo gai horretan eskumena duten zinegotzigoek izenpetu dituztela (2006ko urriaren 4ko AGINDUaren 6.2. artikulua) eta, horrez gain, eskaera egin aurretik, kasu bakoitza xehetasunez aztertu du etxebizitza-eskaera sinatu duen instituzioak.

4.4. Enplegu alorreko eskubideak eta laguntzak

Abenduaren 23ko 329/2003 Dekretuaren bidez, enplegu-alorreko laguntzak arautzen dira; besteak beste, 6.1. h) artikuluan, hau adierazten du talde onuradunei buruz: "Kapitulu honetan ezarritako laguntzen onuradunak pertsona fisiko eta juridikoak izan daitezke, ondokoak izan ezik: administrazio publikoak, erakunde autonomiadunak, zuzenbide pribatuko erakunde publikoak eta horien mendeko enpresa publikoak. Hala ere, salbuespen gisa, toxikomano ohiak kontratatzen direnean, udalak eta udal-erakundeak ere (hala nola, udal-elkarteak, udalerrietako mankomunitateak, koadrilak eta toki- eta

eskualde-garapen agentziak) onuradun izan daitezke". Horretarako, besteak beste, talde hauetako pertsonak kontratatu behar dituzte: "etxeko indarkeriaren biktima izan diren pertsonak. Pertsona horiek edo beren seme-alabek ezkontidearen edo antzeko afektibitate-harreman baten bidez era egonkorrean lotuta dagoen edo egon zen bikotekidearen indarkeria fisikoa edo psikikoa jasaten dutenean ulertuko da pertsona horiek adierazitako egoeran daudela, betiere gertaera horiek dagokien polizia-erakundearen edo erakunde judizialaren aurrean salatu badira".

2010. urtean, laguntza-mota horren onuradun izan dira bi enpresa, genero-indarkeriaren biktima diren bi emakume kontratatu baitituzte; bata lanaldi partzialeko kontratua izan da eta bestea kontratu mugagabea, Donostian.

Gaineratu behar da bi eskaera egin direla kontzeptu horregatik; eta; zenbaketa orokorragoa eginda, 397 laguntza eman zaizkie enpresei, genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei nahiz lanean hasteko zailtasun bereziak dituzten beste taldeei enplegua emateagatik; horietatik 211 emakume izan dira eta 186 gizon.

4.5. Genero-indarkeriarekin lotutako arloetan lan egiten duten elkarte eta erakundeak

Elkarteak dira egonkortasunez ekintza kolektiboak burutzeko elkartzen diren pertsonen taldeak, demokratikoki antolatuta, irabazi asmorik gabe eta Estatu, alderdi politiko eta enpresen mende ez daudenak.

Gizarte-lan handia burutzen dutenez, eta askotan ezezaguna denez, komenigarritzat jo da atal bat gehitzea genero-indarkeriarekin lotuta lan egiten duten elkarte guztien izenak aipatzen dituen; horretaz gain, hau ere labur azalduko dute: zein den burutzen duten ekintza, zein talderekin lan egiten duten eta horren jarduteko eremu geografikoa (9., 10. eta 11. taula).

9. TAULA: Arabako elkarteak

Izena	Udalerrria	Taldea	Jarduera nagusia
Aizan	Vitoria-Gasteiz	Genero-indarkeriaren biktimak	Gizartean eta lanean sartzea
Clara Campoamor	Vitoria-Gasteiz	Generoagatik egoera okerragoan dauden pertsonak	Erkidegoaren laguntza
Eginaren Eginez	Vitoria-Gasteiz	Pertsona ezinduak	Aukera-berdintasuna eta Genero-ind.
Gizarterako	Vitoria-Gasteiz	Gizarte-bazterketarako arriskuko pertsonak	Prostituzioan aritzen edo aritu diren emakumeei laguntzea.
Berdintasunaren alde eta genero-indarkeriaren kontra dagoen gizonen taldea.	Vitoria-Gasteiz	Generoagatik egoera okerragoan dauden pertsonak	Erkidegoaren laguntza
Hegala	Vitoria-Gasteiz	Generoagatik egoera okerragoan dauden pertsonak	Gizartean eta lanean sartzea
Sartu	Amurrio	Genero-indarkeriaren biktimak	Gizartean eta lanean sartzea

Iturria: Geuk egina. Eusko Jaurlaritzako datuak. www.direktorioa.net/eus

10. TAULA: Bizkaiko elkarteak

Izena	Udalerrria	Taldea	Jarduera nagusia
Aluen Poza	Bilbao	Genero-indarkeriaren biktimak	Aisialdia
Abima	Bilbao	Genero-indarkeriaren biktimak	Erkidegoaren laguntza
Acamu	Bilbao	Generoagatik egoera okerragoan dauden pertsonak	Orientazioa eta aholkularitza
Adostoki	Bilbao	Genero-indarkeriaren biktimak	Erkidegoaren laguntza
Agintzari	Bilbao	Adingabeak eta gazteak	Gizarte-hezkuntzako programak
Amikeco	Bilbao	Erasotzaileak berreztea.	Erkidegoaren laguntza
Argitan	Barakaldo	Arazoak dituzten emakumeak	Laguntza psikologikoa, juridikoa eta lanekoa
Ascovige	Portugalete	Genero-indarkeriaren biktimak	Orientazioa
Askabide	Bilbao	Prostituzioaren gertuko pertsonak	Informazioa, sentsibilizazioa, salaketa
Auzolan	Bilbao	Herritar guztiak	Aholkularitza, familia-plangintza...
Avicontedo	Bilbao	Genero-indarkeriaren biktimak	Erkidegoaren laguntza
Bizi Berrito	Barakaldo	Genero-indarkeriaren biktimak	Erkidegoaren laguntza
Caridad Luisa de Marillac	Bilbao	Genero-indarkeriaren biktimak	Erkidegoaren laguntza
Clara Campoamor	Bilbao	Generoagatik egoera okerragoan dauden pertsonak	Erkidegoaren laguntza
Sexu-erasoen kontrako Batzordea	Bilbao	Genero-indarkeriaren biktimak	Orientazioa eta aholkularitza
Besarkatuz	Bilbao	Bazterketarako arriskuko pertsonak	Oinarrizko beharren arreta
Sin Romi	Bilbao	Genero-indarkeriaren biktimak	Emakume ijitoen taldeari laguntzea
Supergintza	Bilbao	Genero-indarkeriaren biktimak	Zerbitzu teknikoak eta kudeatze-zerbitzuak.
Emakumearen kontrako krimenen Auzitegi Iraunkorra	Bilbao	Genero-indarkeriaren biktimak	Erkidegoaren laguntza

Iturria: Geuk egina. Eusko Jaurlaritzako datuak. www.direktorioa.net/eus

11. TAULA: Gipuzkoako elkarteak

Izena	Udalerrria	Taldea	Jarduera nagusia
Acovidem	Donostia-San Sebastián	Genero-indarkeriaren biktimak	Erkidegoaren laguntza
Asfamogi	Donostia-San Sebastián Arrasate	Guraso bakarreko familiak	Aholkularitza. Orientazioa
Aukera	Donostia-San Sebastián	Prostituzioan aritzen diren pertsonak	Osasun, lan arloko orientazioa
Bekoz Beko	Pasaia	Genero-indarkeriaren biktimak	Erkidegoaren laguntza
Cáritas	Donostia-San Sebastián	Gizarte-bazterketarako arriskuko pertsonak	Gizartean eta lanean sartzea
Cruz Roja	Donostia-San Sebastián	Genero-indarkeriaren biktimak	Erkidegoaren laguntza
Eraldatzen	Zumarraga	Emakumeak	Genero-indarkeriari buruzko sentsibilizazioa
Garraldi	Donostia-San Sebastián	Generoagatik egoera okerragoan dauden pertsonak	Aisialdia
Gaurko Andreak-Berdintasunaren	Irun	Genero-indarkeriaren biktimak	Erkidegoaren laguntza
Ialde	Donostia-San Sebastián	Hautzaroa	Genero-indarkeriari laguntzea
Kimetz	Ordizia	Emakumeak	Genero-indarkeriari buruzko sentsibilizazioa
Malen Etxea	Zumaia	Atzerritarrak eta errefuxiatuak	Orientazioa eta integrazioa

Iturria: Geuk egina. Eusko Jaurlaritzako datuak. www.direktorioa.net/eus